PÕLVA VALD

Millist tuge pakub riik?

Kohaliku alkoholipoliitika pilootprojekt 2014-2017

Valga

14.08.2019

Protsess

PÕLVA VALD

- Alkoholi kättesaadavuse ja tarvitamise teemaline uuring 2014
  - üldelanikkonna postiküsitlus
  - ankeetküsitlus 9. ja 11.klasside õpilased
  - testostlemine fookusega dokumendi küsimisel
  - fookusgrupid ja individuaalsed intervjuud kohalike võtmeisikutega

* Koolitus KOV projektimeeskondadele
* Tegevuste planeerimine ja elluviimine
* Järeluuring 2017

PÕLVA VALD

Miks on alaealiste alkoholi tarvitamine üldse kohalikule omavalitsusele aktuaalne teema?

Maaleht

DELFI RUS ÄRILEHT SPORT KROONIKA FORTE NAISTEKAS KASULIK

22.11.2011, 16:54

Võru-, Valga- ja Põlvamaal müüakse noortele alkoholi näkku vaatamata ja dokumenti küsimata (4)

Toimetaja: Aive Sarjas

Foto: Ilmar Saabas

Tervise Arengu Instituudi poolt tänavu juunis läbi viidud esimese, üle-Eestilise alkohoolsete jookide testostlemise tulemus näitas, et 18-aastastelt noortelt ei küsitud isikut tõendavat dokumenti 71% ostude korral.

EestiPäevaleht

Rus Ilm Eesti Elu Ärileht Kasulik Sport Publik Forte Naistekas

mus Eesti Välismaa Kultuur LP Sport Ärileht Forte Kasulik

Põlva linna päevadel trallis 24 purjus alaealist

26. mai 2008 11:40

Kertu Kalmus

Nädalavahetusel tabas politsei Põlvas hulgaliselt alkoholijoobes linnarahvast: tegemist oli Põlva linna päevadega.

Viimasel ajal tõusutrendil olevast noorte alkoholilembusest annab märki ka Põlva päevade ajal kinni peetud joobes alaealiste arv: kui möödunud aastal pidas politsei kinni 15 joobes alaealist, siis sel aastal tuli korrale kutsuda 24 napsutanud alla 18-aastast noort, teatas Põlva politseiinfo.

Postimees

POSTIMEES ARVAMUS MAJANDUS MAAILM KULTUUR SPORT TERVIS

Põlva vahupidu: kaklused, räuskamised ja purjus alaealised

Foto: Reporter.e

2. juuni 2013 19:32

Nädalavahetus on parim aeg festivalideks. Põlvas avati raju peoga Lõuna-Eesti suvi. Korrakaitsjatel tuli mässata ka räuskavate kaklejatega. Vaata lähemalt Reporter.ee videost:

Lisa järjehoidja

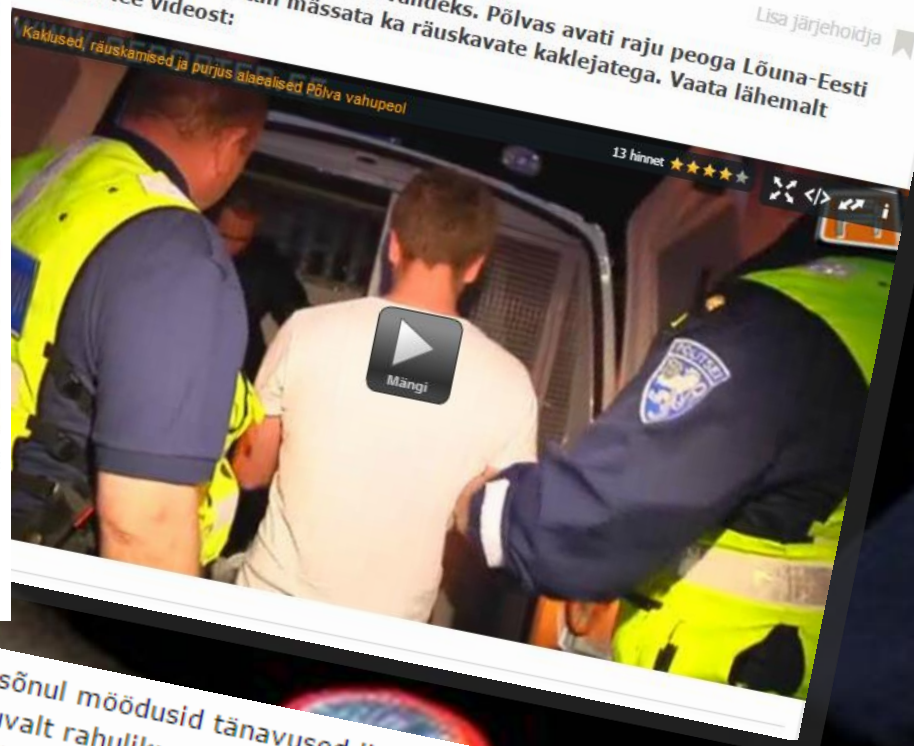

Rahasepa sõnul möödusid tänavused linnapäevad võrreldes eelmistega siiski tunduvalt rahulikumalt – inimesed käitusid üldjoontes korrektselt ning tõsisemaid intsidente ette ei tulnud.

Rahasepa hinnangul aitas sellele kindlasti kaasa linnavalituse otsus mitte pikendada alkoholimüügi ja alaealiste liikumispiirangu aegu, mida varasematel aastatel tehtud on.

Esmakordne vanus alkoholi tarvitamisel

(vähemalt mitu lonksu)

PÕLVA VALD

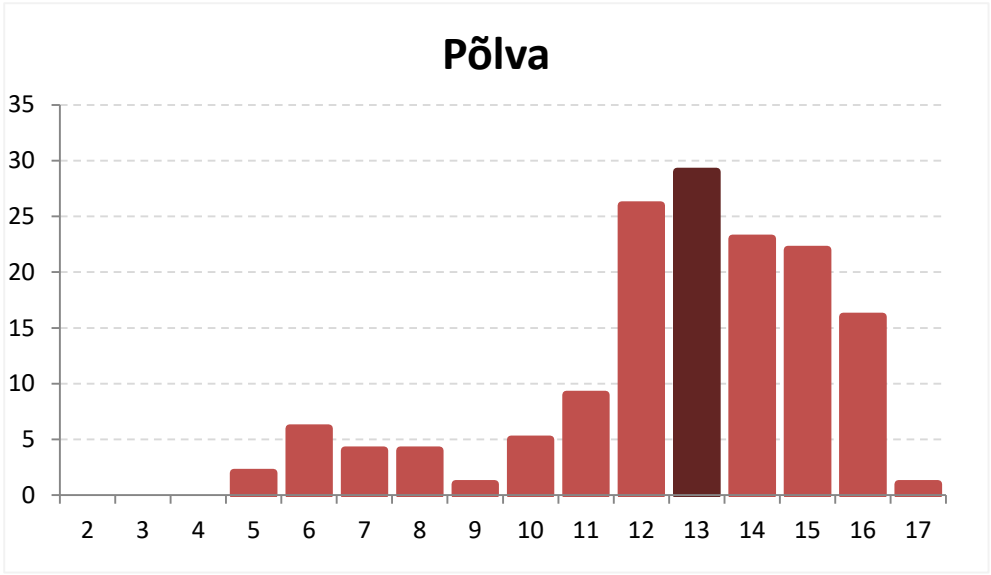

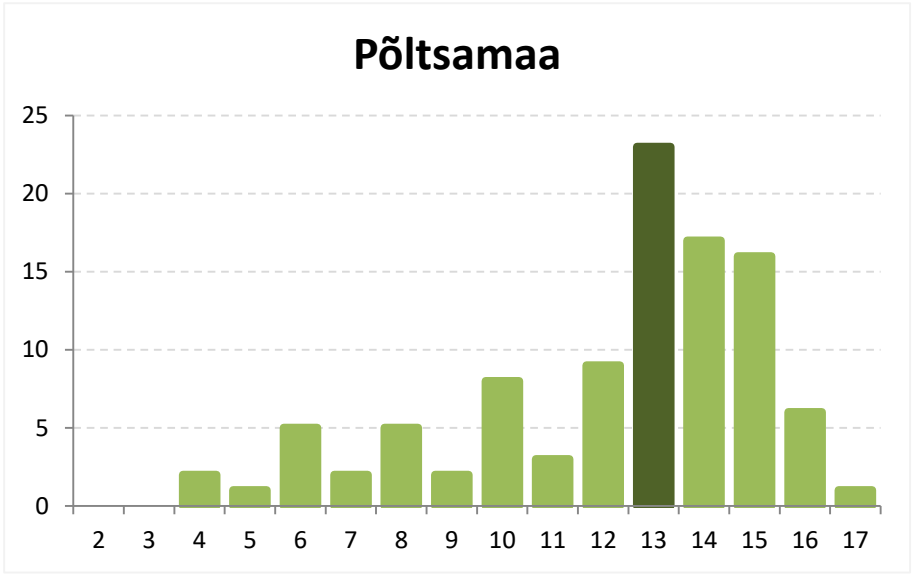

13-a poiss

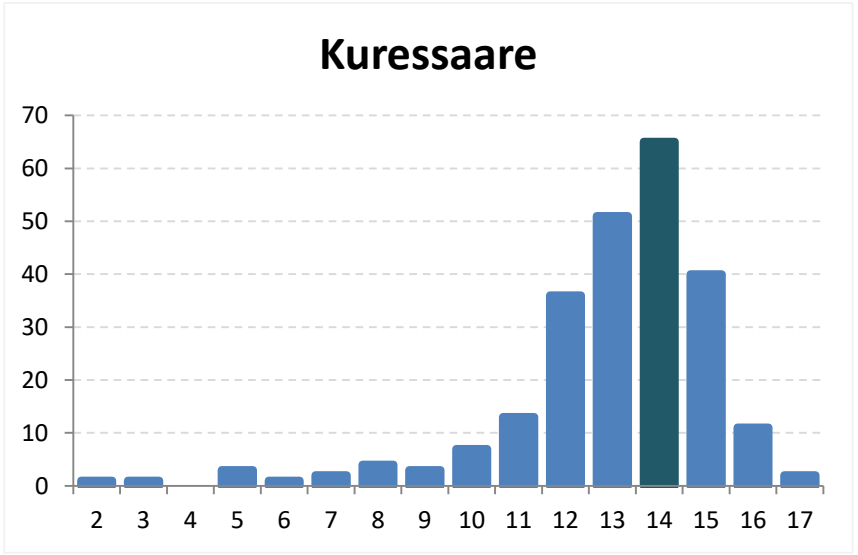

13-a tüdruk

Viimase aasta jooksul on vähemalt 3 korda alkoholi tarvitanud 9. klassi õpilastest keskmiselt 60%

Kust alkoholi saadakse?

Omavanustelt tuttavatelt	61%
Täisealistelt tuttavatelt	52%
Ema vms	32%
Isa vms	26%
Ostsin ise	20%
Kodust salaja võtsin	8%

Täiskasvanu ostab alaealisele alkoholi

Täiskasvanud sõber/tuttav	81%
Kellegi õde/vend	53%
Kellegi ema	29%
Võõras	24%
Kellegi isa	17%

Alaealine ostab alkoholi

Alkoholi on edukalt ostnud 28% õpilastest:

Toidupoest	63%
Meelelahutuskohast	56%
Avalikult ürituselt	64%

Kus alkoholi tarvitatakse?

Kellegi teise kodu	77%
Enda kodu	54%
Avalik üritus	32%
Tänav, park	25%

Põlvas oluliselt harvemini

PÕLVA VALD

Alkoholiga seotud kahjud ja hoiakud

PÕLVA VALD

45% õpilastel tarvitab keegi perekonnas liiga palju alkoholi

41% nõustub, et nädalavahetuse õhtutel on näha tänavatel palju purjus inimesi

72% nõustub, et avalikel üritustel on näha palju purjus inimesi
<< Põlvas oluliselt sagedamini (81%)

74% nõustub, et alaealisele sobib **pere ringis** alkoholi juua, kui tähistatakse sünnipäeva

36% täiskasvanutest nõustub, et 16-aastasel sobib **pere ringis** pudel õlut-siidrit või klaas veini juua, kui tähistatakse sünnipäeva vms

81% nõustub, et **lapsevanem saab** olulisel määral mõjutada oma lapse otsust alkoholi tarvitada

Testostud

PÕLVA VALD

KOV	Müügikohad kokku	Müügikohad uuringus	Ostu ei saanud teostada	Testostlemise läbinud müügikohtade arv kokku	Müügikohtade arv, kus küsiti testostlejalt dokumenti
Kuressaare	58	37	8	29	10
Põlva	27	20	4	**16**	**2**
Põltsamaa	13	8	2	6	3

Elanike **toetus** erinevatele kohaliku alkoholipoliitika meetmetele

PÕLVA VALD

KOV peaks suurendama kontrolli:

- alkoholi müügi üle, et ei müüdaks alkoholi alaealistele ja joobes isikutele (toetus 89%)
- tänavatel, et vältida joobes isikute avaliku korra rikkumisi (toetus 88%)
- liikluses, et vältida joobes isikute sõidukite juhtimist (toetus 84%)

KOV peaks keelama:

- teatud üritustel alkoholi müügi (nt spordi- või pereüritused) (toetus 83%)
- alkoholi müügi laste- ja haridusasutuste läheduses (toetus 84%)
- kange alkoholi müügi avalikel üritustel (toetus 77%)

KOV peaks piirama:

- alkoholi reklaamimise võimalusi tänavatel (toetus 75%)
- avalikel üritustel alkoholi müügi ala vanusepiiranguga (toetus 77%)

KOV peaks kutsuma üles:

- vanemaid mitte lubama oma alaealistel lastel alkoholi tarvitada (toetus 92%)
- täiskasvanuid alaealistele alkoholi mitte pakkuma või ostma (toetus 91%)

Peamised uuringu järeldused

PÕLVA VALD

- Alkoholi tarvitamist alustatakse 13. eluaastal
- Põhikooli lõpuks on suur osa õpilastest regulaarsed alkoholi tarvitajad
- Oluline osa õpilastest kogeb erinevaid alkoholi tarvitamisega seotud kahjusid
- Noori ümbritsev keskkond on alkoholi tarvitamise suhtes väga lubav ja tolerantne
- Alkoholi kättesaadavus on alaealistele väga kõrge – seda nii müügikohtades kui ka sõprade-tuttavate ja perekonna kaudu
- Enamik elanikest peab alkoholi kättesaadavust alaealistele suureks probleemiks ning sooviks suuremat kontrolli müügikohtade üle
- Lapsevanemal on oluline roll alkoholi tutvustajana ja pakkujana, kuid enamasti ei teadvustata, et seeläbi panustab vanem alaealiste alkoholi kättesaadavusse
- Enamik elanikest toetavad erinevate alkoholi kahjusid vähendavate poliitikameetmete rakendamist kohalikus omavalitsuses

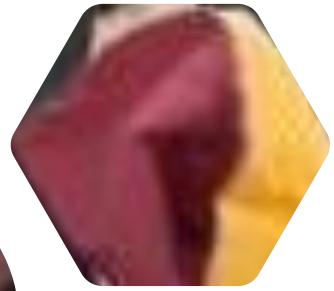

Tegevuskava

PÕLVA VALD

- alaealistele alkoholimüügi ja tarvitamise järelevalve korraldamine sh testostlemine
- teenindajate koolitamine
- kaasamine ja teavitustöö sh kohtumised sihtrühmadega
- temaatiline meediakajastus
- süsteemne uimastiennetustöö koolides
- laste ja noorte huviharidus

Testostlemine

PÕLVA VALD

Aeg	Testostlemise läbinud müügikohtade arv kokku	Müügikohtade arv, kus küsiti testostlejalt dokumenti	Reid ööklubisse	Koolitused
Enne projekti	16	2	0	?
Detsember 2014 – Juuli 2015	10	0	2	7
August 2015 – Märts 2016	14	12	0	Müüjad 2/46

PÕLVA VALLAVALITSUS

09.10.2015 nr 8-1/15-1879-1

Strateegiapäevad alkoholi jaemüüjatele

Terve Eesti Sihtasutus koostöös Põlva vallavalitsusega viib Põlvas läbi **strateegiapäevad alkoholi jaemüüjatele**, mille käigus jagatakse uusi teadmisi ning praktilisi oskusi alkoholist tingitud keeruliste ja konfliktsete olukordade lahendamiseks.
Koos arutleme selle üle, mida peaksid alkoholimüüjad alkoholist teadma, mida saavad müügikohad ja teenindajad alkoholiprobleemide ennetamiseks ette võtta ning kuidas kujundada Põlvas tervemat alkoholikultuuri.

Strateegiapäev, kuhu ootame osalema alkoholi jaemüügiga tegelevate **kaupluste, ööklubide ja tanklate juhatajaid,** toimub **esmaspäeval, 3. novembril kell 10-16 hotell PESA seminariruumis. Osalemisest palume teatada 27. oktoobriks** e-posti aadressile helen.metsma@polva.ee

Strateegiapäev müüjatele ja teenindajatele toimub **10. novembril kell 10-16 hotell PESA seminariruumis. Palume osalemisest teatada 3. novembriks** e-posti aadressile helen.metsma@polva.ee

Strateegiapäevade kava sisaldab lisaks ettekannetele kahte kohvipausi ja lõunasööki.
Oleme valmis tööandjale hüvitama töötaja päeva töötasu strateegiapäeval osalemise eest (esitatud arve alusel). Loodame, et võimaldate oma asutuse müüjal või teenindajal osaleda.

Lugupidamisega

Janika Usin
abivallavanem
Põlva vallavalitsuse kohaliku alkoholipoliitika töögrupi juht

PÕLVA VALLAVALITSUS

Lp ettevõtte juht

02.09.2015 nr 8-1/15-9

Testostlemine Põlva alkoholi müügikohtades

Viidates meie varasemale kirjale juunikuust anname teada, et koostöös Põlva politseijaoskonnaga jätkab Põlva Vallavalitsus alkoholimüügikohtade seiret.

Järjekordsed testostlemised Põlva alkoholi müügikohtades toimuvad ajavahemikul 3.-30. september 2015.

Juhime Teie tähelepanu sellel, et testostlemiste eesmärgiks on välja selgitada, kas noortelt alkoholiostjatelt küsitakse vanust tõendavat dokumenti, et täita alkoholimüügi vanusepiirangu nõuet.

Septembrikuu jooksul läbi viidud testostlemiste tulemustest teavitame teid oktoobrikuu alguses.

Põlva on üks kolmest Eesti omavalitsusest, kus viiakse Tervise Arengu Instituudi, Eesti Tervislike Linnade Võrgustiku ja Terve Eesti Sihtasutusega läbi kohaliku alkoholipoliitika pilootprogramm, mis on osa Norra finantsmehhanismi 2009–2014 programmist „Rahvatervis“ rahastatavast projektist „Rahvatervisealase pädevuse suurendamine Eesti paikkondades“.
Pilootprogrammi eesmärk on leida Eesti omavalitsuste jaoks sobiv ennetustöö mudel alaealiste alkoholitarvitamise ja sellega seotud kahjude vähendamiseks.

Kohaliku alkoholipoliitika programmiga liitudes on Põlva vald seadnud eesmärgiks liikuda selle poole, et Põlvas täiskasvanud inimesed EI MÜÜ, EI OSTA EGA PAKU alaealistele alkoholi.

Lugupidamisega

Janika Usin
abivallavanem
Põlva vallavalitsuse kohaliku alkoholipoliitika töögrupi juht

Meedia

PÕLVA VALD

- Marta FM info testostlemistest 16.04.2015
- Üleriigilistes uudistes info noorte alkoholitarvitamisest seoses projektiga
- Põlva Teataja september 2015 – „Vanemad mõjutavad noorte alkoholitarbimist“, autor abivallavanem Janika Usin. Artikkel kirjeldab projekti tegevusi ning tuletab meelde, et Põlvas täiskasvanud inimesed ei müü, ei osta ega paku alaealistele alkoholi.
- Põlva Teataja oktoober 2015 – „Strateegiapäevad alkoholimüüjatele“, kohaliku alkoholipoliitika töörühma info testostlemistest ning strateegiapäevade toimumisest.
- 10.10.2015 oli alkoholipoliitika projekti tutvustav raadiosaade „Uudis luubis“ raadios Marta FM
- Põlva Teataja november 2015 – projekti töögrupi koostatud artikkel „Toimusid strateegiapäevad alkoholimüüjatele“. Artiklis on info strateegiapäevade toimumisest ning lisalugemist internetilehekülgelt noored.alkoinfo.ee „Kuidas alkohol mõjub aju arengule“ ja „Alkoholitarvitaja aju“.
- Põlva Teataja detsember 2015 – „Esimene aasta teadlikku alkoholipoliitikat Põlva vallas“, autor abivallavanem Janika Usin – ülevaade aasta jooksul projekti raames läbi viidud tegevustest
- LõunaLeht 03.12.2015 – artikkel „Alkoholipoliitika programm pani müüjad noortelt dokumenti küsima“Põlva Teataja august 2015 – „Alaealiste alkoholitarbimine tekitab muret“, autor piirkonnapolitseinik Maarika Morel. Artikkel annab ülevaate 2015.a suveüritustel läbi viidud politseireididest ning nende tulemustest
- 2015 10 kajastust kodulehel, lisaks sotsiaalmeedias
- Põlva Teataja detsember 2016 ,,Jätkub kohaliku alkoholipoliitika programm“
- Põlva Valla Teataja 2018 november ,,Alkoholipoliitika on vastuoluline teema, mis tuleb pidevas fookuses hoida“

……

2016

VÄHEM ALKOHOLI
Rohkem Elu
TASUTA
Pop-up
Elamuspark
18+
06.05 PÄRNU MARTENSI VÄLJAK
Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond
Eesti
tuleviku heaks

2011

IGA JOOK
JÄTAB
JÄLJE

2014-2015

JOOME
POOLE
VÄHEM.
JÕUAD
POOLE
ROHKEM!

EGA SINA JU
OMETI
LIIGA
PALJU
EI JOO?
Igaks juhuks testi:
ALKOINFO.EE
Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

SEPTEMBRIS
EI
JOO!

Tulemused

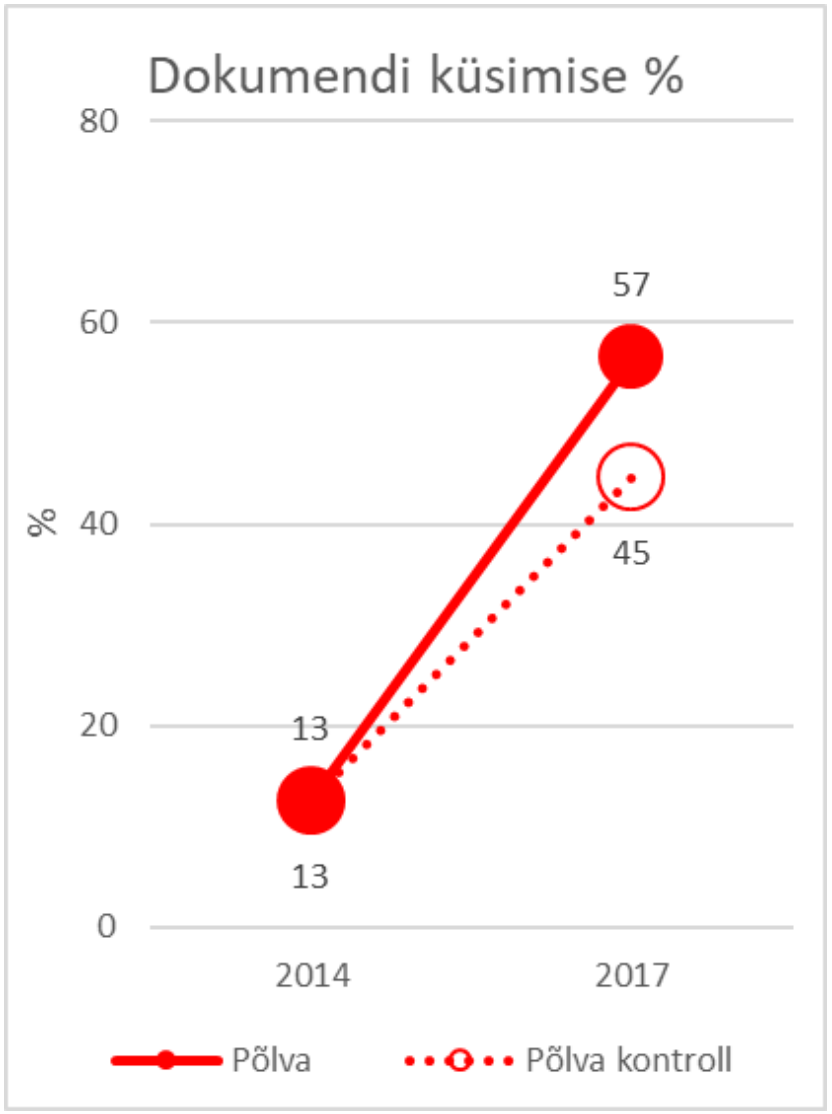

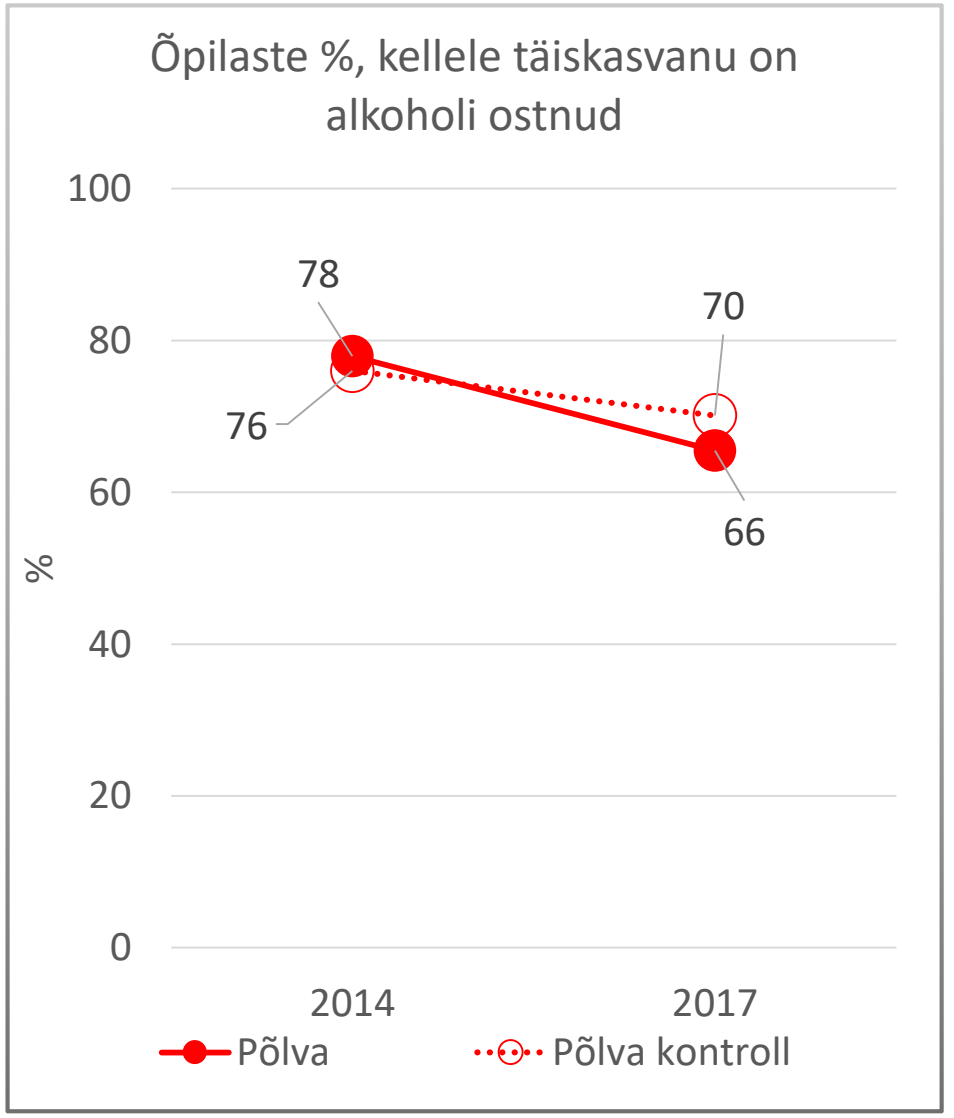

PÕLVA VALD

Tulemused

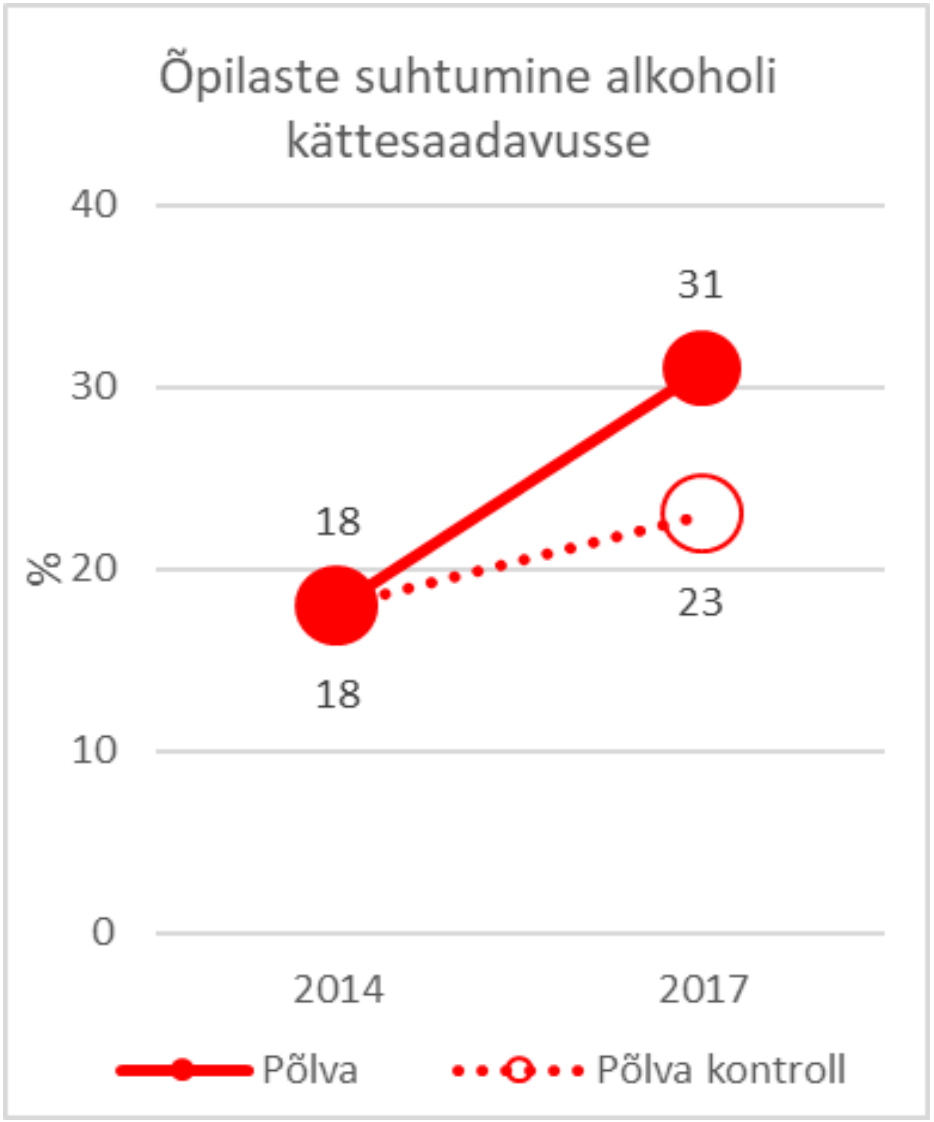

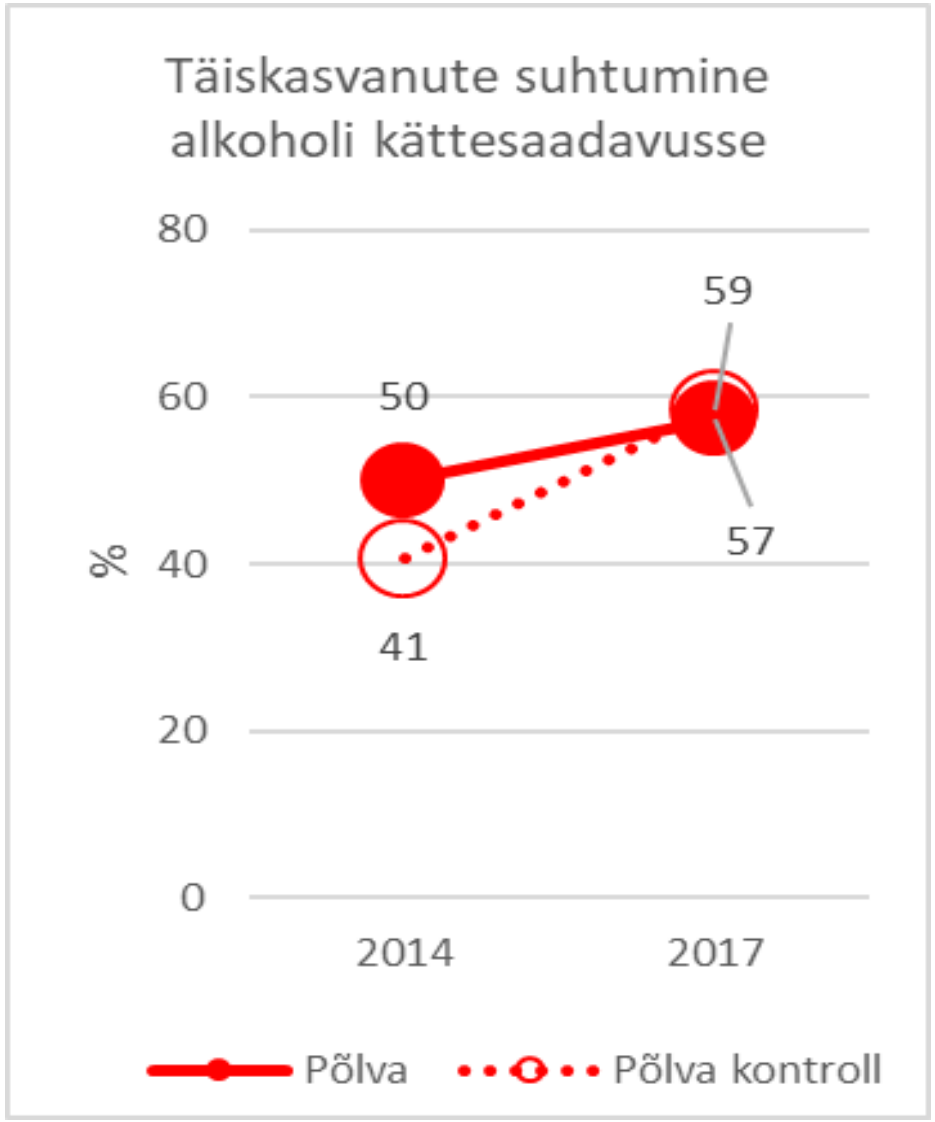

PÕLVA VALD

Tulemused

PÕLVA VALD

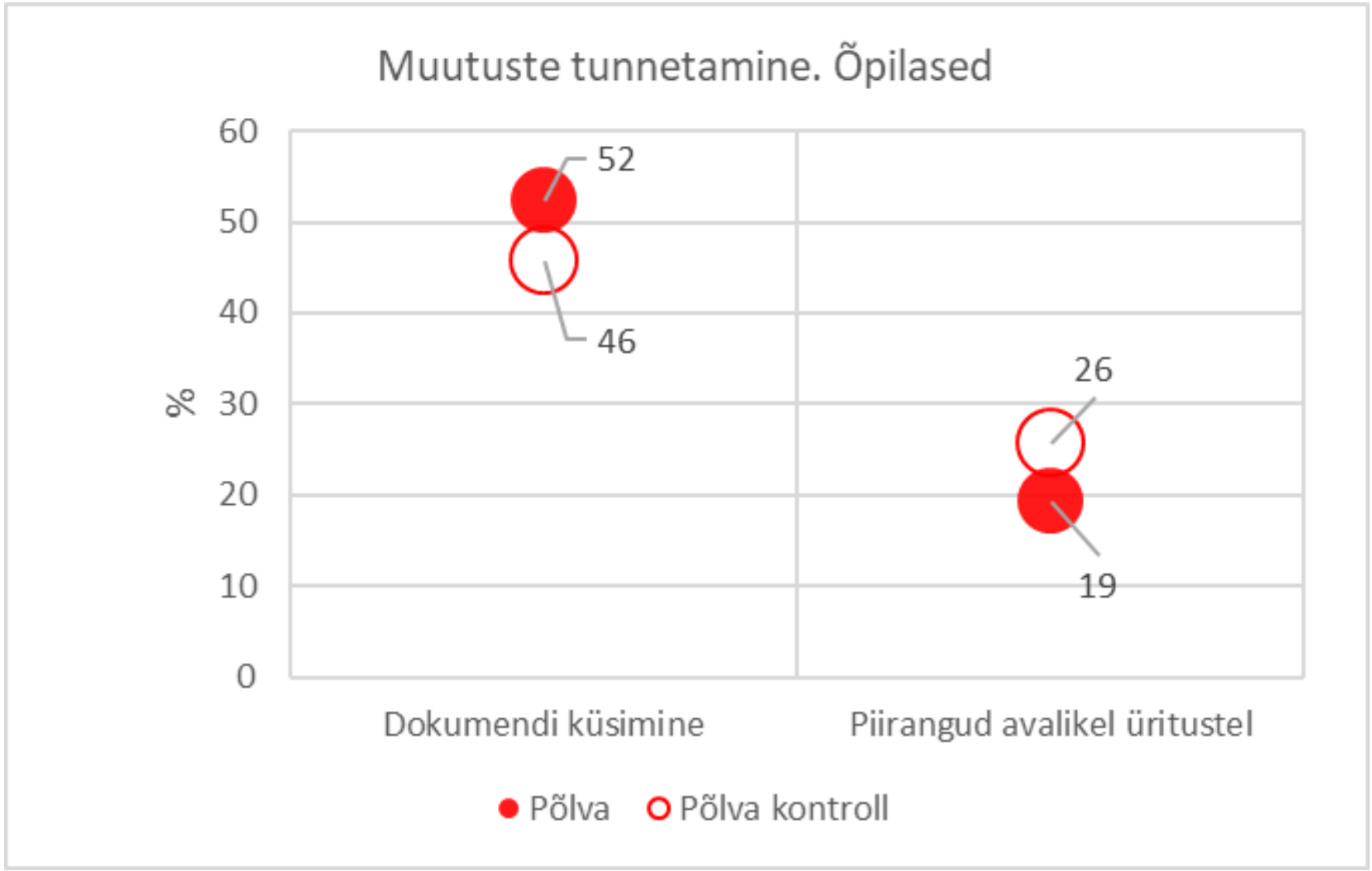

2. märts 2016 Jaga lugu:

UUDISED

Rimi ei teavita enam õhtuti kliente alkoholimüügi lõppemisest

Silja Oja • 4. juuni 2018 Jaga lugu:

UUDISED

Jõustusid uued alkoholi reklaamipiirangud

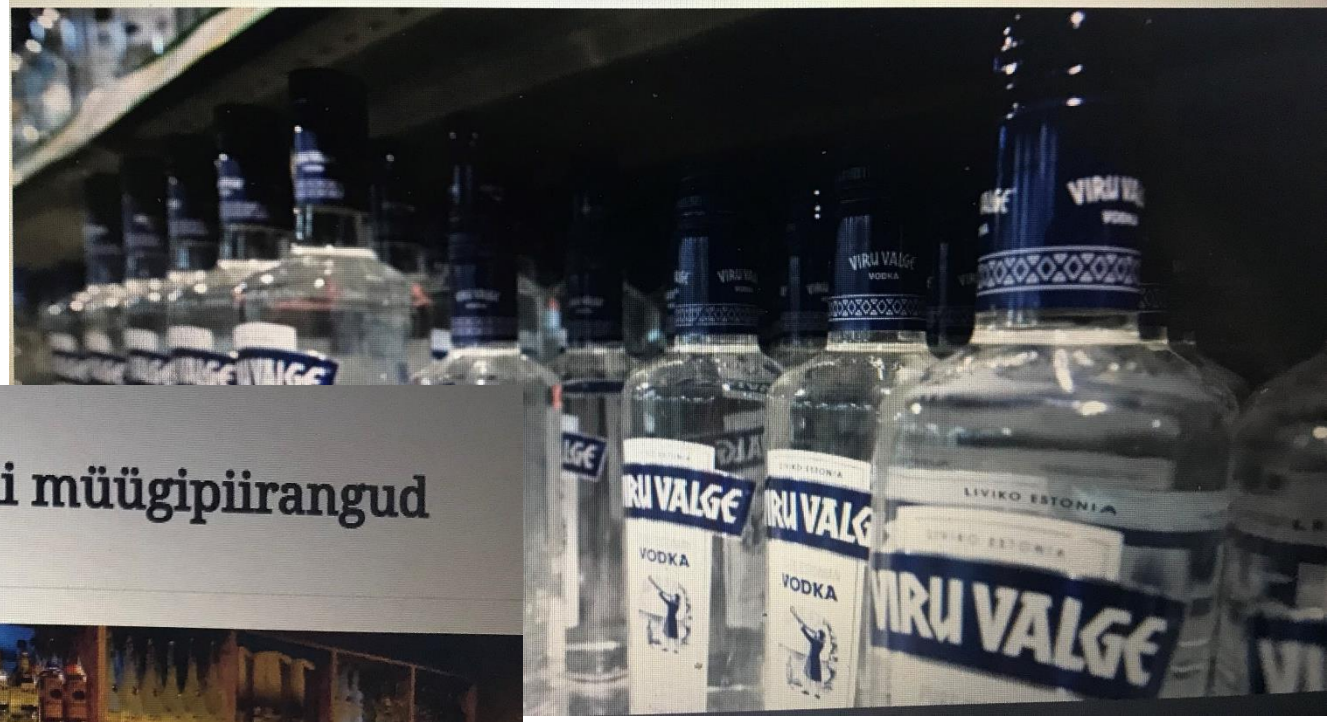

Juunist jõustuvad olulised alkoholi müügipiirangud

Avaldatud: 12 veebruar, 2019

Alates 1. juunist jõustuvad alkoholi väljapanekupiirangud, mis kohustavad paigutama alkohoolsed joogid kaupluses teistest kaupadest eraldi ning piirama alkoholi nähtavust väljastpoolt müügikohta. Muudatuste eesmärk on vähendada enneköike haavatavamate sihtrühmade – laste ja alkoholisõltlaste vältimatut kokkupuudet alkoholiga.

„Toote asukoht müügisaalis mõjutab oluliselt selle läbimüüki. Alkoholisõltlastel võib ainuüksi tuttava alkohoolse toote nägemine põhjustada tungi alkoholi juua. Seetõttu on oluline muuta alkohol poodides silmaga vähem nähtavaks, et just eriti alkoholitarvitamise häirega inimesed saaksid poes käia nii, et neid ei suunataks esmatarbekaupade ostmisel

Projekti tulemused

Dokumendi küsimine suurenes sekkumisgrupis kolmest omavalitsusest kahes.

** Põltsamaa tulemuste tõlgendamisel tuleb arvestada väga väikest valimit (2014.a. 6 ostu, 2017.a. 10 ostu)*

PÕLVA VALD

Joonis 1. Dokumendi küsimise sagedus 2014.a. ja 2017.a.

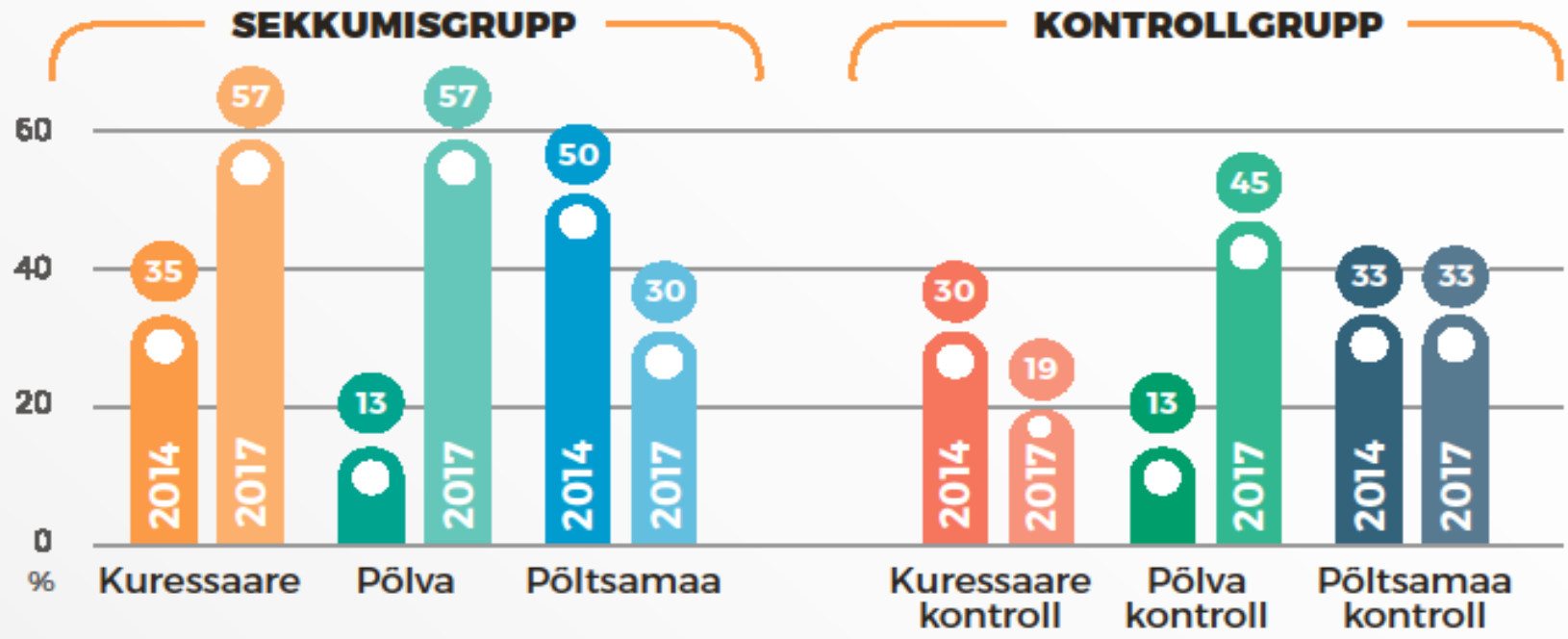

Sekkumisgrupp: omavalitsused kus viidi projekti raames tegevusi ellu
Kontrollgrupp: omavalitsused, mis on võetud muutuse võrdlemiseks aga seal projekti raames tegevus ellu ei viidud

---

Muutusi dokumendi küsimises märkasid ka sekkumisgrupi õpilased. Avalike ürituste piirangute osas tajuti muutusi vähem.

** Põlva kontrollomavalitsuse puhul on teada, et nad viisid projekti ajal omal initsiatiivil läbi testostlemisi, millega on seletatav kontrollomavalitsuse head näitajad võrreldes teiste kontrollomavalitsustega.*

PÕLVA VALD

Joonis 2. Õpilaste osakaal, kes on viimastel aastatel tunnetanud muutusi kohalikus alkoholipoliitikas

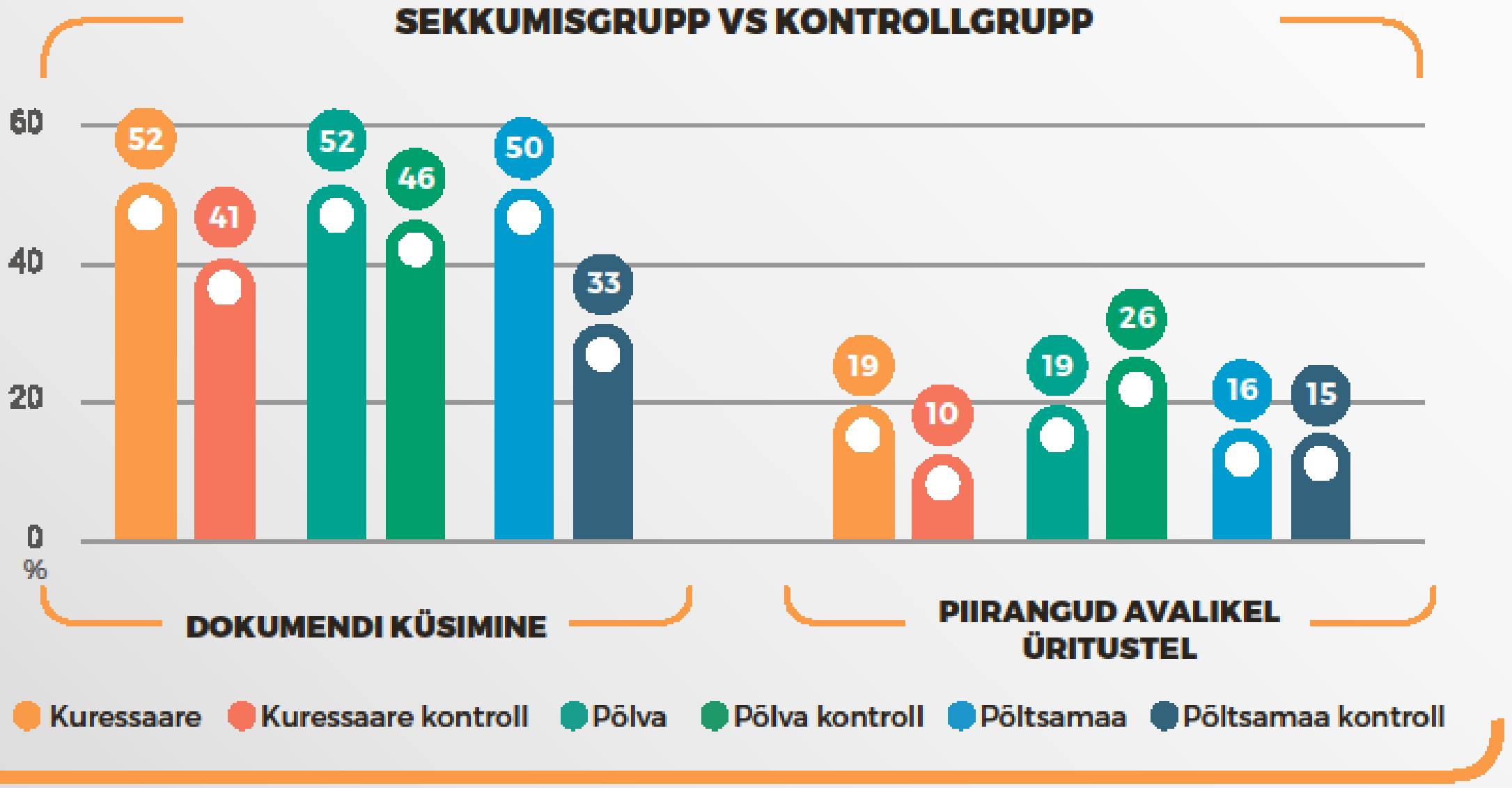

Järeldused

PÕLVA VALD

- Piirangud on vajalikud
- Rohkem ressurssi universaalsesse ennetustöösse (näiteks vanemlike oskuste ja laste sotsiaalsete toimetulekuoskuste on oluline arendamisesse)
- Alkoholipoliitika on vastuoluline teema, mis tuleb pidevas fookuses hoida
- Süsteemse testostlemise ja toetavate tegevuste (meediakajastus, teenindajate koolitused, aktiivne suhtlus ettevõtjatega) elluviimisel on võimalik vähendada alkoholi kättesaadavust alaealistele
- Testostlemine on üks vähestest tegevustest valdkonnas, millega on võimalik lühikese ajaga saavutada positiivseid tulemusi
- Omavalitsusjuhtide toetus alkoholipoliitika arendamisele on kriitilise tähtsusega tegur eesmärgi saavutamiseks

http://www.polva.ee/uudised-ja-teated/-/asset_publisher/VfMAbpC4hpx1/content/id/24051741

Aitäh kuulamast!